istanbul off-spaces

4 Temmuz – 16 Ağustos 2009
Kunstraum Kreuzberg / Bethanien

istanbul-off-spaces

bağımsız sanat mekan ve grupları diyaloğu
sergi ve etkilikler

açılış 3 Temmuz, Cuma saat 19:00
Açılış konuşması: Dr. Franz Schulz, Friedrichshain-Kreuzberg-Berlin Belediye Başkanı

program 4 Temmuz, Cuma saat 16:00

sergi

4 Temmuz–16 Ağustos 2009
Ziyaret saatleri: Her gün 12–19
Ziyaret ücretsizdir

katılan gruplar

5533, Apartment Project, Artık Mekan, Atılkunst, daralan, Hafriyat-Karaköy, Kurye, Masa Project, Nomad & upgrade!İstanbul, Oda Projesi, xurban_collective

Program
4 Temmuz 2009, Cumartesi

16:00 Sunuş Konuşması İstanbul'da alternatif sanatçı örgütlenmeleri ve üretme pratikleri. Konuşmacı: Deniz Erbaş, sanat emekçisi (inglizce)
16:30 Sergi katılımcılarının Tanıtım ve Sunuşları: 5533, Apartman Projesi, Artık Mekan, atılkunst, daralan, Hafriyat-Karaköy, Kurye, Masa Projesi, Notası LIST ile güncel sanatın takvimini ücretsiz olarak erişilebilir kılmaktadır.
Moderasyon: Deniz Erbaş *(inglizce)*
19:30 dan itibaren Yemek Arası: terasta gril ve kokteyl
20:00 Panel ve Değerlendirme – Berlin ve İstanbul alternatif sanat ortamının karşılaştırılması. Katılımcılar: Nancy Atakan (5533, İstanbul), Deniz Erbaş (İstanbul), Stephan Kallage (Westgermany, Berlin)
Moderatör: Stéphane Bauer, Sencer Vardarman *(inglizce)*

Paralel Etkinlik

4. Temmuz 18:00
Video Gösterimi – Selda Asal: BE A DREAM!/SEI EIN tMEKÂN! – Ballhaus Naunynstraße, Galerie, Naunynstr. 27, 10997 Berlin. «mehr PomPoms!», Gençlik kültür festivali kapsamında, 3.–5. Temmuz 2009
(www.ballhausnaunynstrasse.de)

Diğer Etkinlikler

BİR RÜYA OL!/ BE A DREAM! – Selda Asal & Serdar Ateşer (Apartman Projesi). Söz ve performanslar: Cemre Ceylan, Şirin Gerçek, Sandra Hallman, Havin, Havva, Nalan Kılıç, Kubra, Rada Mavinkovic, Ljiridon Meldii, Danijela Nitz, Gamze Ozan, Okan Seven, Toki, Natalija Wutke, Ziad

ÖZEL GÜNLER VE HAFTALAR, BERLİN & İSTANBUL – 5533
İstanbul'dan: Altı Aylık, Apartment Project, Artık Mekan, Atıl Kunst, Bas Caravansarai, Daralan, Hafriyat, Galataperform, Kop-Art, Masa Project, Nomad, Pist, Oda Projesi, Videoist
Berlin'den: Arttransponder, Art Laboratory, copyright, Kulturpalast Wedding International, MAI.FOTO, no gallery, TÄT, Uqbar, Visite Ma Tente, Westgermany

TONGUE – Oda Projesi ve Nadin Reschke. Kamusal alanda gerçekleşecek proje "beyond belonging:translokal" festivali kapsamında devam edecektir.
1–21 Kasım 2009.

detaylı bilgi için
www.berlinerpool.de/istanbul-off-spaces

istanbul-off-spaces

2009 yazında Kunstraum Kreuzberg/Bethanien'de gerçekleştirilen sergi ve etkinlikler projesi istanbul-off-spaces ile, birkaç yıldır gelişen bir olguya, İstanbul'da sayıları giderek artan ve önem kazanmaya başlayan, ticari olmayan bağımsız proje ve sanat mekanlarına, dikkat çekmek istiyoruz.

Etkinliğin amacı, İstanbul'daki projeler ve çalışanları ile diyaloğa girmek ve Berlin'de, kendilerini ifade edebilecekleri bir platform sunmaktır.

Sanat proje mekanları İstanbul'da sosyal söylemler ve sivil toplum hakkında tartışmalar için önemli merkezler olarak rol oynuyorlar. Gerek giderek yoğunlaşan uluslararasılaşma, gerekse artan bağımsızlık ve özgüven sayesinde, mekanlar, yayınevleri, dergiler ve çağdaş güzel sanatların aktörleri, İstanbul'daki toplumsal ve politik tartışmaların öne çıkan öğeleri haline geldiler.

Sunulan sanat eserleri ve dokümantasyonların yanı sıra, etkinlik özellikle konuşmalar ve tartışmalar aracılığıyla İstanbul'daki politik ve kültürel ortamın altını çizmeyi amaçlıyor.

Stéphane Bauer ve Sencer Vardarman

Every Artist is an Organized Artist [1]

Son yıllarda İstanbul sanat ortamında büyük oranda sanatçıların ve küratörlerin girişimleriyle hayata geçen proje, mekan ve üretim düzlemlerini tanımlamakta en sık başvurulan kavramlar inisiyatif, örgütlenme ve bağımsız olarak sıralanabilir. Giderek alanını ve etkinliğini genişleten bu olguyu, popüler bir akımdan çok, mevcut mikro ve makro koşulların doğurduğu işlevsel bir refleks olarak okumak doğru olacaktır.

Bir zamanların üçüncü dünyası, bugünün gelişmekte olan ülkeleri arasında yer alan, 40 yılı bulan bir süredir de AB üyeliği için bekleyen Türkiye, özgün konumunun yanı sıra, parçası olduğu merkez dışı coğrafyanın da özelliklerini taşımakta. Bu özelliklerin başında Fredric Jameson'un "ulusal alegoriler" olarak tanımladığı çerçeve geliyor. Jameson'ın ifadesiyle "Özel bireysel yazgının öyküsü, her zaman kamusal Üçüncü Dünya kültürünün ve toplumunun kuşatma altındaki durumunun bir alegorisidir"[2]. Bu cümle, genelde günümüz sanat üretimi, özelde de sanatçı inisiyatiflerini anlamakta eşsiz bir açılım sunuyor.

Öncelikle sanat alanındaki hareketliliği oluştura gelen kurum, kişi ve sergilerin sanat üretenlere sunduğu olanakların, günümüz sanatının üretim ve sunum ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kaldığı tespitiyle başlamak gerekir. Bir kere duvarların "dokunulmazlığından", güvenlikli, davetiyeli girişlerine, içerik hassasiyetlerinden, kurumsal kimlik noktasındaki tutarlılık arayışlarına kadar, sanatın içerisinde çok da rahat hareket edemeyeceği kurumsal çerçeveler olmaktan uzaklaşamamaktalar. Bu çerçeve de son tahlilde sanatı kamusaldan çok "sanata özel" olarak sınıflandırılabilecek bir alana sıkıştırıyor. İnisiyatiflerin, bağımsız mekânların ve sanatçı gruplarının giderek çoğalması da büyük oranda böyle bir sıkışmışlıktan besleniyor.

Sanatı içeren mekanlar, sanata kamusal bir alan açmakta yetersiz kalırken, sanatın bizzat kamusal alandaki mevcudiyeti de başından beri sorunlu ve çok kısıtlı olmuştu. Kamusal alanda sanatı hala anıt/heykel perspektifinden gören, kamusal alan panoramasını dev reklam panoları ve billboardlar, otoparklar, cafe-bar-restoran masalarını bordürleyen yapay çiçekler, seyyar satıcı tezgâhları, dev bayraklar, posterler ve bez afişlerle doldurmaktan başka bir kullanım şekli bilmeyen köklü ve dirayetli bir yapı içerisinde, sanatın kent içerisinde görünür olabilmesi sokak sergileri gibi özel okazyonlar ve dönemsel uygulamalarla sınırlı kaldı. Sanatın bu anlamda kamusal alanda görünürlüğü az değil, adeta yok; böyle olunca da sanatın ulaşabildiği izleyici kitlesi yukarıda tanımlanan sanata özel mekanların doğal ziyaretçileri olan belirli bir çevreden öteye geçemiyor.

Sanatın izleyicisiyle aracısız ve dolayımsız olarak karşılaşmasını sağlayacak kamusal alanların namevcudiyeti, ancak sanatçıların ve küratörlerin inisiyatif almasıyla bir açılım kazanabildi, çünkü özel girişimlerin böyle bir kaygıyla sanata alan açmasını beklemek sonuç vermedi. İstanbul sanatının merkezinin hemen çeperindeki Pangaltı'da, çoğunlukla meskenlerden oluşan bir mahallede kendini konumlandıran Pist; Unkapanı İMÇ'da 20.000 çalışanıyla hayli canlı bir ticaret ve esnaf topluluğunun ortasındaki 5533 numaralı dükkanı arşiv, kütüphane ve sergileme alanıyla bir sanat mekanına dönüştüren 5533; Karaköy'de yedek parça, dekorasyon, tamirat/tadilat esnafının ve genelevlerin bulunduğu bir çevrenin ortasında dükkan açan Hafriyat Karaköy, bizzat mevcudiyetleriyle hem sanat için ayrılan şehir merkezindeki özel alanların belirlediği sınırları genişletmekte, hem de sanata kamusal alanda yer açmaktadır. Bunların yanı sıra Tünel'de bulunan Apartman Projesi, galerilerden farklı olarak sanatçı projelerine mekan altyapısı sağlarken, Şişhane'de bulunan BAS, sanatçı kitapları üretimine yoğunlaşarak kamusal alana basılı malzeme üzerinden sızmaktadır, PİST ise 2 yıldır çıkarttıkları güncel sanat harici, LIST ile güncel sanatın takvimini ücretsiz olarak erişilebilir kılmaktadır.

Yukarıda bahsi geçen inisiyatif mekanlarının ardındaki inisiyatifler de başlangıç itibariyle farklı yoğunluklardaki sanatçı gruplarıdır; Hafriyat 1996'dan bu yana kendi sergilerini örgütleyen bir sanatçılar topluluğudur, 5533'ü oluşturan sanatçı ve küratörler mekanları açılana kadar belli bir isim altında kendilerini tanımlamasalar da çalışmaları organik bir bağ içerir, Apartman Projesi'nin inisiyatörü Selda Asal sanatçıları dahil ettiği 2+1 gibi bir çok kolektif proje gerçekleştirmiştir.

Kamusal alanda sanatın fiziki "namevcudiyeti"nden beslenen bir diğer olgu, kamusal kültür alanında mevcut olma yollunda geliştirilen pratiklerdir. Kentin kamusal düzlemine hükmeden bir dizi baskı, kontrol ve ayrımcılık mekanizması, hem toplumsal yaşamı, hem de bireysel varoluşları belirlemektedir. Kültürü ve toplumu kuşatan baskıcı yapı, sanata herhangi bir istisna tanımamaktadır. Bu da sanatçı ve üretimi için kaçınılmaz olan özgürlük alanının tam tersidir. Sanatçılar büyük oranda bu özgürlük eksikliğinin etkisiyle, toplumsal kuşatma ve baskıyı doğuran mekanizmaları ve bunların tezahürlerini sorgularken siyasallaşmakta, bu yolla da kamusal alanın hakim ikliminde ve düşünsel ortamında gedikler açabilmektedir:

Eşcinsel hakları ve toplumsal cinsiyet sorununu konu alan, açılışı İstanbul'daki LAMBDA Derneği'nin kapatılma davası süreciyle eşzamanlı olan Makul sergisi; adını Türk Ceza Kanunu'nun "ceza sorumluluğunu kaldıran veya azaltan nedenler" başlığı altında düzenlenen 5237 sayılı cinsel suçlarda "haksız tahrik indirimi" maddesinden alan feminist eylem-sergi; Hafriyat Karaköy'ün örgütlediği ve "İstanbul-Off-Spaces" kapsamında sergilenen Allah Korkusu afişleri sergisi; Hrant Dink cinayetinin yarattığı travma ortamında örgütlenen ve büyük oranda sanatçılardan oluşan 19 Ocak Kolektifi'nin, cinayetin birinci yıl dönümünde, failli meçhul cinayetleri "Münferit" başlığıyla bir araya getirdiği bilgi/belge derlemesi ve mekân yerleştirmesi, 3 yıldır Sulukule'de yaşanan kentsel dönüşüm ve yerinden edilme sürecinin mağduru Sulukule halkıyla dayanışma grubu Sulukule Platformu'nun örgütlediği ve süreci belgeleyen Sulukule sergisi...

Bu eylem/sergilere ek olarak, kamusal alanın gündemine yön veren alternatif mecralar da işletiliyor: Yine 19 Ocak Kolektifi belli toplumsal konularda ürettiği imgeleri gazete ve dergilerde yayınlıyor, Atıl Kunst her hafta ülke gündemine cevap veren stickerlarını e-mailing yoluyla yaygınlaştırıyor, Barselona'lı sanatçı Anna Sala'nın 2007 yılında İstanbullu mimar, şehir plancı, sosyolog ve sanatçı inisiyatiflerini bir araya getirdiği 3 aylık kolektif çalışması sonucunda üretilen, İstanbul'un neo-liberal yeniden paylaşımı haritası "İstanbulMap", onbeşbin adet basılıp ücretsiz olarak dağıtılmasının ardından, bugün de kentsel dönüşüm alanındaki tüm çalışmalara referans oluşturmaya devam ediyor.

Bu sergi, etkinlik ve örgütlenmelerin ortak noktası, ele aldıkları konularda aktif olan toplumsal grup ve örgütlerle işbirliği yaparak, bunları da sanat alanına çekmeleri, böylece hem diğer toplumsal alanlardaki örgütlenme modelleriyle tanışmaları, hem de disiplinler arası çalışma pratiklerini genişletmeleri: Amargi, Filmmor, Lambda İstanbul, Sulukule Platformu, İmece, Toplumun Şehircilik Hareketi gibi örgütlerle işbirlikleri buna örnek verilebilir.

Bu inisiyatiflerin/örgütlenmelerin temelözelliği, sanatçıların Türkiye'nin toplumsal ve siyasi gündemini, kamusal alanını belirleyen konulara/gündeme dair ortak duyarlılıklarıyla bir araya gelmeleri, diğer disiplinlerden kişi ve örgütlenmelerle de etkileşime girerek mücadele ve etki zeminlerini genişletmeleri, bu uğurda da sanata içkin ve estetik kaygılardan çok eylemsel etkileri ön plana çıkan örgütlenmeler üretmeleridir. Sanatın kamusal alanda, toplumsal gerçeklikle dolayımsız olarak ilişki kurması ve sanatın kamusal ve siyasal gerçeklik, mikro ve makro problemler üzerine söz söyleme hakkının ve alanının genişletilmesi süreci böylece başlamıştır. Sanatçı inisiyatiflerinin ve yukarıda bazı örnekleri anılan mekan, sergi ve eylemlerin hayata geçmesinde, sanatçı örgütlenmelerinin on yıla yayılan etkinlik ve deneyimlerinin kazandırdığı "birlikte çalışma, üretme ve ortak aklı işletme" pratiklerinin sağladığı altyapının belirleyici olduğuna hiç şüphe yoktur.

Sanatçılar birbirlerinin üretim süreçlerinden ya da farklı disiplinlere ait bilgi ve donanımlarından beslenmek, güçlerini birleştirerek statükonun kurumlarına ihtiyaç duymaksızın sanat ortamında özgün alanlarını açabilmek, toplumsal baskılar karşısındaki çaresizliklerini paylaşmak, ortak aklı işletmek ve benzeri ihtiyaçlarla giderek daha sık bir araya gelmekte ve inisiyatif almaktadır.

Sanat alanında bundan sonraki aşama daha makro örgütlenmeler yoluyla sanatçıların ve sanat çalışanlarının mesleki haklarının ve sanatın bağımsız ve özgür gelişiminin gündeme gelmesini sağlamaları olmalı. Var olan mesleki örgütler sanat ortamının ihtiyaçlarını tanımlamakta ve dile getirmekte yetersiz ve bu alandaki faaliyetleri de yok denecek kadar az. Tam da bu noktada, Burak Delier ve Kamil Şenol'un "Ne yapmalı" adlı bloglarında yayınladıkları "Bir Örgütlenme Metni" başlıklı çağrılarına kulak vermekte fayda var: «Biz, sadece "sanat"ı kurtarmakla değil, özgürleşmekle ilgileniyoruz. Sanat, ancak özgürleşmeye katkıda bulunabiliyorsa bir anlam ifade edecektir. Sanattaki göreceli özgürleşme, dünyadaki özgürleşmeye tekabül etmediği sürece bir anlamı ve önemi yoktur».[3]

Deniz Erbaş, İstanbul 2009

1 "Manifesto issued by the Syndicate of Technical Workers, Painters, and Sculptors, Mexico City 1922", "Theories of Modern Art", University of California Press, USA, 1984, pp 461–2
2 Fredric Jameson, "Third-World Literature in the Era of Multinational Capitalism", Social Text, Nº 15, 1986
3 ne-yapmali.blogspot.com, 2008

5533

www.imc5533.blogspot.com
Imç 5. Blok No: 5533, Unkapanı / İstanbul

5533, Şubat 2008'de, **Nancy Atakan**[B], **Volkan Aslan**[B] ve **Marcus Graf** tarafından kuruldu. Güncel sanatta sergileme, araştırma ve tartışma alanı yaratmayı amaçlayan proje, kütüphane, sanatçı dosyası arşivi, yeni medya ve sound art bölümlerinin yanı sıra vitrin sergilerin de gerçekleştiren bağımsız bir mekan olarak açıldı. 5533, İMÇ 5. Blok'ta, eski bir dükkanda sanatçı konuşmaları, atölye çalışmaları, yuvarlak masa tartışmaları, okumalar ile sanat pratiklerinin ve kavramlarının tekrar gözden geçirilmesi için interaktif bir ortam sunuyor. 5533, sanatın kuramsal bağlamının yeniden gözden geçirilmesinin yanı sıra video gösterimleri, performanslar ve sergiler ile hem İMÇ'nin yerel çalışanları hem de sanat çevresinden ziyaretçiler için bir mekan. Farklı disiplinlerden, mesleklerden ve çevrelerden gelen insanların sanat bağlamında yan yana gelebileceği bir etkileşim alanı.

Sergilenen Proje 1: BİR VARMIŞ BİR YOKMUŞ

Nancy Atakan, Volkan Aslan, Fotoğraf, dijital baskı, video, bulunmuş nesneler. Enstalasyon, 2009. Bilginin aktarılması söz konusu olduğunda, bunda hafızanın bir rolü olsa da olmasa da, elde edilen sonuç, ister sözlü ister görsel ya da bu ikisinin bir birleşimi olsun, anlatımsal olacaktır. İstanbul gibi karmaşık ve kaotik bir şehirde, öykü anlatımı, mekânın doğal dokusunun bir parçası olarak var olmaktadır. Bir Varmış Bir Yokmuş isimli bu enstalâsyonda, Volkan Aslan ve Nancy Atakan, İstanbul'da bağımsız sanat mekânı 5533'ün çevresinde yer alan Unkapanı bölgesinde bulunan gerçekliğin/kurgunun çoklu katmanlarını yansıtan hayali ve tarihsel bir mekân sunmaktadır. Aslan ve Atakan'ın enstalasyonu, içinde yaşanılan dünyalara ilişkin öyküleri anlatmanın alternatif yollarını göstermektedir.

5533'ün etrafında yer alan çevre, geleneksel, Müslüman ve tarihi öğeleri, modern yaşamın izleriyle bir araya getirmekte ve paralel dünyaların, yan yana var olmanın yanı sıra birbirleriyle kesişmelerini ve birbirlerinin içine nüfuz etmelerini de mümkün kılmaktadır. Pleksiglas, neon, plastik, cam, reklâmlar, videolar ve çağdaş müzik, Müslüman kadınların geleneksel hazır giyim eşyaları, yerel bir çay ocağı, yarı terkedilmiş bir modern alışveriş merkezi, solmuş fotoğraflar, arabesk müzik ve atılmış nesnelerle iç içe geçmektedir. Aslan ve Atakan'ın enstalâsyonu, her ikisinin de kişisel sanat uygulamalarını kullanarak bu atmosferi dolaylı olarak yeniden yaratmaktadır. Nancy Atakan, 5533'ün de içinde bulunduğu bu alışveriş merkezini kuran akrabalarının öyküleri, aile fotoğrafları ve kişisel deneyimlerinden yola çıkarken, Volkan Aslan'ın anlatımı, geçmiş dönemlere ait bulunmuş nesnelerden yararlanmaktadır. Her iki sanatçı da, nesnelerin, insanlardan daha uzun ömürlü olduklarının ve geriye kalan şeylerin atmosferini yansıttıklarının, kokusunu taşıdıklarının ve arkalarında izler bıraktıklarının bilincindedir. Nesneler, hafızayı taşımakta ve belgelemektedir. Bu nesneler, sanatçının ister tanıdığı ister tanımadığı bir kimseden geliyor olsunlar, etkinlikler, kişiler ve dönemler hakkında öyküler anlatmaktadırlar. Bu nesnelerinden çıkan hikayeler hiçbiri, birbirinden daha doğru değildir.

(Volkan Aslan ve Nancy Atakan.)

Sergilenen Proje 2: ÖZEL GÜNLER VE HAFTALAR BERLİN'DE

Berlin'den katılan gruplar: **arttransponder, Art Laboratory, copyright, Kulturpalast Wedding International, MAI. FOTO, no gallery, TÄT, Uqbar, Visite Ma Tente, Westgermany.** — 5533'ün birinci yaşını kutlamak amacıyla, "Özel Günler ve Haftalar" adı altındaki bir dizi projenin birincisi, Nancy Atakan ve Volkan Aslan'ın koordinatörlüğünde, 14 Şubat 2009 Cumartesi tarihinde başlatılmıştır.

Bu proje, bağımsız sanat mekânlarına, kolektiflerine, sanatçı inisiyatiflerine ve İstanbul'un çeşitli gerçek ve sanal alanlarında yer alan her türlü inisiyatife açık bir davet olarak organize edilmiştir. İletişim, ağ oluşturma, paylaşım ve sanatsal uygulamalar için fırsatlar yaratmayı amaçlayan bu etkinlik, seyircilere de, bu grupları yakından tanımaları için bir fırsat vermektedir. 5533'te yer alan ve bir İstanbul panoraması olarak organize edilen sergi, farklı gruplarla ilgili belgeler, ilgili katılımcıları ya da mekânları betimleyen siyah beyaz duvar resimleri, her grubun üyeleri tarafından tasarlanan birer kanaviçenin yanı sıra 5533'ün ve diğer inisiyatiflerin komşuları ile yapılan söyleşileri gösteren video filmler de içermekteydi. Sergi-nin katılımcıları: **Altı Aylık, Apartment Project, Artık, Atılkunst, Bas, Caravansarai, Daralan, Hafriyat, Galataperform, Kop-Art, Masa, Nomad, Pist, Oda Projesi, Videoist.**

Bu etkinliğin geride bıraktığı izler, Berlin'de gerçekleşecek olan istanbul-off-spaces etkinliğinde sergilenecektir. Buna ek olarak, 5533, Berlin'deki çeşitli inisiyatiflerden, İstanbul'daki gruplarınkiyle birlikte yan yana sergilenmek üzere kanaviçe tasarımları yaratmalarını istemiştir. Neden kanaviçe? Her grubun, kendine ait bir kişiliği, dili ve farklı amaçları olması nedeniyle, bu tekniği kullanarak, birbirinden farklı öğeleri birleştiren görsel araçları uygulamaya geçirmeyi amaçlamaktayız. Bir karenin içine dikilen "x" işareti (çağdaş bilgisayar piksellerini hatırlatırcasına), her gruptan bu çalışmayı yürütmek için seçilen sanatçının, grubunu temsil etmek için, bir çerçeve, tuval, iğne ve renkli iplikler gibi geleneksel araçları kullanarak bir logo tasarlamasını mümkün kılmaktadır. Böylece her şey, ağ oluşturma ve iletişim kurmanın bir metaforu olmaktadır.

apartman projesi

www.apartmentproject.com
Seyhbender sokak no 4/1, Tünel, Beyoğlu

Üyeler: **Selda Asal**[B]**, Zeren Göktan, Ceren Oykut, Serra Özhan**[B]**, Can Turkinan ve proje bazında geçici üyeler.** — Apartman Projesi 1999 yılında sanatçı Selda Asal tarafından kurulmuş bir inisiyatiftir. Çalışma pratiği kişisel sergiler ve performansların yanı sıra workshoplar üzerine kuruludur. Farklı disiplinlerden katılımcılardan oluşan workshoplar ve de **2+1, NBC** (no-borders collective), **ses odası** adları altında alt gruplarıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Sergilenen Proje 1: *Video Gösterimi* FREE FALL (3 dakika) – RECIPROCAL VISIT (20 dakika) – 2+1 (15 dakika) – *her gün 12:00–19:00*

SERBEST DÜŞÜŞ / FREE FALL

Apartman Projesi workshop pratiğini değiştirip, genişletip yeni bir deneyime ulaşmak için SERBEST DÜŞÜŞ projesini oluşturdu. Bunun için katılımcıların fiziksel olarak bir arada olmayacağı bir öneri getirildi ve çalışma sanal bir iletişim ağı üzerinde atışmalardan, serbest düşüşlerden doğdu. Çalışma Selda Asal projeye bir imaj göndermesiyle başlıyor ve bu imaja cevap katılımcılardan biri veya birkaçı ya da tümünden gelen imajlar, metinler ve ses kayıtlarıyla devam ediyor. Bu karşılıklı atışma / alıp verme SERBEST DÜŞÜŞ projesinin bitiş tarihine kadar sürüyor. Bunlar devam ederken bir zaman sayacı, cevapların belli bir zaman diliminde ne kadar etkin bir şekilde gerçekleştiğini arşivlemek için alıp vermenin süresini tutuyor.

Sonuç çok teorik veya gündelik seviyede veya çok soyut olabilir. Ama en başında da belirtildiği gibi bu workshop'ların işleyişine başka bir yol vermek için bir deneyim. Sonuç her zaman başarı veya başarısızlığın bir sürprizi olarak karşımıza çıkabilir.

Gösterilecek olan iş oldukça dijital olurken, izleyici işi okumaya başladığında katılımcılar arasındaki bütün alıp vermelere gerçek zaman dilimlerinde ulaşabilecekler. Bu da izleyicinin okumalarına meydan okumaya yardımcı olacaktır: çoklu okumalardan ötürü iş git gide daha karmaşık veya daha basit bir hale dönüşecektir.

İADE-İ ZİYARET / RECIPROCAL VISIT

Şu sıralar Apartman Projesi son projesi İADE-İ ZİYARET üzerine çalışıyor.

Konseptini inisiyatifin kurucusu ve video sanatçısı Selda Asal'ın oluşturduğu projenin küratörlüğü ve organizasyonunu Serra Özhan üstleniyor. Katılımcı sanatçıları **Endam Acar, Selda Asal, Volkan Aslan, Fatma Çiftçi, Zeren Göktan, Deniz Gül, Gözde İlkin, Ceren Oykut, Gökçe Süvari** ve **Sophia Tabatadze**'den oluşan kolektif projenin ilk ayağını Nisan 2009'da Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan ve İran'ı ziyaret ederek gerçekleştirdiler.

Kimlik alanları olarak sayabileceğimiz ulus, devlet ve sınır, ülkeler arasında fiziksel sınırların dışında, ülkelerin birbirleriyle olan politik meselelerinden doğan, sınırı duvarlaştıran ikinci bir sınır daha var: Aşılmasının pasaportundaki milliyetine göre değiştiği ve vize alarak dahi geçilmesinin mümkün olmadığı bir duvar bu. Türkiye'li birinin sınır komşusu Ermenistan'a veya tam tersi geçişine izin vermeyen örülü politik duvar. Bir benzer sınır duvarı Ermenistan'ın doğu komşusu Azerbaycan'la da yaşanmakta.

Fakat devletler tarafından konulan tüm sınır hikayelerini "sınır dışı" bırakan önemli kültürel alışverişler var. Bunlardan biri de iade-i ziyaret. Şimdiye baktığımızda Batı Avrupa'dan farklı olarak, birçok Arap ülkelerinde olduğu gibi Ermenistan, İran, Azerbaycan ve Gürcistan'da da Türkiye'de olduğu gibi iade-i ziyaret kültürü hala mevcut. Örneğin Türkiye'de olduğu gibi onlarda da, tanışmamış olsalar bile komşuların ziyareti hoş karşılanır. Hatta olması gereken bir şeydir: 'şarttır'. Elinizde bir paket tatlı yada lokumla gider 'merhaba' dersiniz.

İşte bu proje ülkelerin birbirleriyle olan kavgasına inat ziyaretini ve karşılığında iade-i ziyaretini almak üzere bir yolculuğa çıkıyor. Sınırların yarattığı fiziksel, politik ve düşünsel engelleri eleştirsel olarak kırmak. Bu anlamda sınırları sınırsız kılan, ortak kültürel bir değer olan iade-i ziyaret bizim projemizin cıkış noktasını oluşturuyor.

Kolektif kimi zaman kendilerine ayırılan minibüslerle kimi zaman trenle ziyaret yolculuğunun orada ve o anda doğuracağı deneyselbir calışmaya katıldı: Kolektiften doğacak farklı düşünceler, bir arada olmanın, paylaşmanın getireceği farklı deneyimler, farklı malzemelerden doğacak çeşitli anlatımlar: Fotoğraf, video, müzik, performans, resim, sosyoloji gibi farklı disiplinlerden katılımcıların yolda, durduğu, kaldığı ve ziyaret ettiği yerlerde fotoğraf, film, yazı, etkileşim ve konuşmalarından oluşan deneysel bir atölye çalışması gerçekleşti.

Gürcistan, Ermenistan, tekrar Gürcistan, Azerbaycan ve İran'a olan ziyaretlerden ve her ülkeden iki sanatçının iade-i ziyaretleri üzerinden oluşturulacağı için projenin ismi İADE-İ ZİYARET: Bu ülkelerdeki sanatçılar ve bizim tanıdık olduğumuz bir kelime. Bağlayan bir isim .

Projenin ikinci ayağında, geçilen ve kalınan ülkelerden sanatçıların Temmuz 2009'da Türkiye'de Tütün Deposu ve Apartman Projesi'nde bizi ziyaret edecek ve iki dönemli atölye çalışması gerçekleştirecek ve 14 Kasım – 19 Aralık tarihleri arasında Tütün Deposu'nda bu çalışmalar sergilenecek.

2+1

2+1 grubu Apartman Projesi'nin bir alt grubudur. Selda Asal, Ceren Oykut ve Serdar Ateşer'den oluşmaktadır. Bu üçlü, 2+1 adlı grubun dışında bireysel ve farklı gruplarla da projeler üreterek sanat hayatlarını bağımsız olarak sürdürmektedirler.

2+1, Lille'de 2009 Şubat ayında Paul Verlaine Lisesi'nde 14 yaş grubu ile ve Maison Folie Moulen'de 20–22 yaşları arasındaki genç rapçilerle ayrı ayrı workshoplar yaptılar.

Ceren Oykut kendi atölyesinde Paul Verlaine Lisesi'ndeki resim çalışmalarında gençlerin hayaller ve gerçekleri tasavvur ettikleri resimlerini, yeniden kurguladı. Selda Asal her iki grup ile hayaller ve güçlükler üzerine metin çalışması yaptı ve bu metinler Asal'ın yaptığı kolaj metinlerle, rap müzik videosunun farklı sözlerinden oluşturuldu. Müzisyen Serdar Ateşer'in katılımıyla her grup için ayrı ayrı rap müzik videosu çalışmalarına başlandı.

Filmlerini ve montajlarını Selda Asal'ın, müziklerini Serdar Ateşer'in yaptığı iki rap müzik videosu I DREAM BUT... ve NEXT TURN adlarını taşımaktadır.

Sergilenen Proje 2: *Video Gösterimi* BİR RÜYA OL!/ BE A DREAM! (6 dakika) – *her gün 12:00-19:00*

BİR RÜYA OL!/ BE A DREAM!

DijitalFilm.Konsept&kamera&post produksyon: **Selda Asal**. *Müzik produksyon:* **Serdar Ateser.** *2009, Berlin. 6 dakika.* video sanatçısı Selda Asal'ın 2007'den bu yana Türkiye, Almanya, İsveç, Danimarka, Fransa, Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan ve İran'daki gençlerle atölye çalışmalarına dayanarak oluşturduğu video film, ses enstalasyonları ve müzik videolarını kapsayan projelerin onuncusudur. Tüm videolar farklı isimlerde fakat kavramsal olarak hayaller ve güçlükler üzerine odaklanmıştır.

BİR RÜYA OL!/ BE A DREAM! 18 mayıs – 25 Haziran tarihlerinde Berlin Neukölln'deki **Kurt-Löwenstein okulunda 16–18 yaş arası gençler**le yapılan atölye çalışmalarıyla gerçekleştirilmiştir. Selda Asal bu gençlerle hayaller ve güçlükler üzerine metin çalışması yapıp, gençlerin yazdığı metinlerden yararlanarak yeni kolaj bir metin hazırlamıştır. Bu kolaj metin rap müzik videosunun sözlerini oluşturmuştur.

Haziran ayında müzisyen Serdar Ateşer'in katılımıyla bu müzik videosunun ses kayıtlarına başlanmıştır. Videonun süresi altı dakikadır.

artık mekan

www.artikmekan.blogspot.com
Bankalar Caddesi, Yanık Kapı Sokak, no 3/1 Sumahan Karaköy/İstanbul

Üyeler: **Gonca Sezer**[B]**, Yeşim Ağaoğlu**[B] — Günümüz İstanbul'unda sayıca yetersiz kalan sergi mekanları ve galerilere alternatif olarak kendi olanaklarımızla tamamen özgür bir biçimde işlerimizi aracısız gösterme fikrinden artık mekan doğdu.
Diğer bağımsız mekanlardan farkımız sanırım öncelikle bizim bir grup olmayıp tamamen birbirinden bağımsız iki sanatçı olmamız ve belki de boyut olarak artık mekanın mevcut bağımsız mekanlar içinde en küçük alan olmasıdır. (yaklaşık iki metrekare) Zaten biraz da bu nedenden dolayı mekanımıza artık adını verdik. artık Türkçe'de "bundan sonra" gibi anlamını taşıdığı gibi "arta kalan" anlamını da içermektedir. Aslında her iki anlamı da mekanın var oluşuyla örtüşmektedir. Çok katlı bir işhanının içinde bulunan neredeyse küçücük bir vitrin boyutunda olan bu mekan aslında çay ocağı olarak düşünülmüş. Hanın içinde yer alan işyerlerinin ve bir de galerinin yanında gerçekten bir artık gibi durmakta.
Öte yandan sergilere davet edilmeyi beklemektense bundan böyle ürettiklerimizi dilediğimiz zaman, dilediğimiz zamansal uzunlukta ve özgürce gösterebilmemiz de artık'ın "bundan böyle" anlamıyla da örtüşmektedir.
Gonca Sezer ve ben bir grup oluşturmamakla birlikte artık mekanda kişisel sergiler ve ortak sergiler yapmaktayız. Mekanın giderlerini bütünüyle kendimiz karşıladığımız için öncelikle kendi işlerimizi göstermeyi tercih ediyoruz. Buna karşın, önerilere açığız ve zaman zaman başka sanatçılara da yer veriyoruz.

(Yeşim Ağaoğlu, Nisan 2009)

Sergilenen Proje:

Yeşim Ağaoğlu ve **Gonca Sezer,** Berlin'de gerçekleştirilecek istanbul-off-spaces etkinliği kapsamında artık mekanı temsilen "kadın ve şehir" temalı bir sergi gerçekleştirecekler.

Kadının bir birey olarak şehirle ilişkisi, günlük yaşamda var olması, kadına biçilen roller gibi konulara değineceklerdir. Sezer kimlik ve zamanı ironik olarak ele alarak fotoğraflara uyguladığı desen müdahaleleriyle kadının kimliği üzerindeki baskıları şiirsel bir dille irdeleyecektir. Ağaoğlu ise feminist bir bakış açısıyla toplumun farklı kesimlerinde yer alan kadın imgelerini çektiği fotoğraflarla yerleştirme şeklinde sunacaktır.

atılkunst

www.gundemfazlasi.blogspot.com
www.myspace.com/atilkunst
www.atilkunst.blogspot.com

Sanatçı Grubu:

Üyeler: **Gülçin Aksoy**[B]**, Gözde İlkin**[B]**, Yasemin Nur Toksoy**[B] — Atılkunst etrafına eylem üzerinden ironi ile bakar. Bir kavramı irdelemek yerine güncel bir tepki alanı oluşturur. Atılkunst'un eylemi sözle başlar, söz basılı imgeye dönüşür, bu basılı imge kamusal yada özel bir çok yerde kimi zaman video, kimi zaman fotoroman, kimi zaman sokaklarda etiket olarak karşımıza çıkar. Tastamam sokak sanatı değildir ama sokakları da kullanır. Atılkunst sokakların ve medyanın iletişim araçlarını kullanarak gündeme ve gündelik hayattaki hakim söylemlere müdahale etmektedir.

Sanat bağlamından çıkmasına rağmen atılkunst aktivist ve kültürel frekans bozucu (culturel jammer) bir gurup olarak görülebilir. İmaj bombardımanı altında olduğumuz bu zamanlarda, yine bu imajlara onun yöntemleri ile müdahale ederek, bir yan kültür oluşturmayı ister.

Sergilenen Proje: MAHYA „SADEDE GEL"

Mahya, camilerin minareleri arasına asılan ve dini içerikli sözlerden oluşan ışıklı yazılara verilen addır. Mahya kelimesi, Farsçada "aylık, aya özgü" anlamına gelir ve sadece ramazan ayına özgüdür.

Tarihçiler, mahya ışıklarının ilk olarak yaklaşık 400 yıl önce yandığını belirtiyor ve bu sanatın Osmanlı süsleme sanatında önemli bir yere sahip olduğunu dile getiriyor. Geleneksel mahya kandillerle yapılırdı. Günümüzde akkor ampulle hatta LED teknolojisi de kullanılıyor. Geleneksel olarak mahya yapımı ustadan çırağa geçen bir bilgidir. Biz de bu proje için ustalardan biri ile çalışmaktayız.

Bethanien binasının iki kulesi arasına SADEDE GEL yazılı mahya asmayı planlamaktayız. SADEDE GEL günlük yaşantımızda sıklıkla kullandığımız bir deyimdir. Konunun ana fikrini söyle, uzatma, net ol, net konuş, lafı dolandırma gibi anlamları içerir. İzleyiciyi kendisi olmaya davet eden bir sözcük olarak seçilmiştir.

daralan

www.daralan.com.tr
www.daralan.blogspot.com

Üyeler: **Dilan Gümüş**[B]**, Erdinç Gümüş, Sesil Beatris Kalayciyan**[B] — daralan temasını kendisinin belirlediği, koordine ettiği sergiler yapan ve bu sergilerde çoğunlukla farklı alanlardan genç sanatçılara yer veren bir sanat projesidir. Kendi-

5533, ÖZEL GÜNLER VE HAFTALAR, İstanbul sergisinden görünüm. Şubat 2008

Apartman Projesi, İADE-İ ZİYARET, Tahran yolunda

Artık, UÇTU, (detay). Yerleştirme, 2008. Gonca Sezer,Yeşim Ağaoğlu ortak çalışması

atılkunst, Mahya SADEDE GEL. Bethanien Binası kuleleri arasında. Mahya enstalasyonu (instalasyon eskizi)

B — Acılışta bulunacak

ni tüm disiplinlere ve disiplinsizliklere açık bir proje olarak tanımlayan daralan, sergilerinde disiplinler arası bir yaklaşım gözetmekte ve kendi sergilerinin yanı sıra diğer inisiyatifler ve gruplar ile ortak çalışmalara da katılmaktadır.

Sergilenen Proje: GENİŞLEYEN DAR ALAN (Yerleştirme)

Katılımcılar **Alperen Kahraman, Sesil Beatris Kalayciyan, Evrim Kavcar, Ozan Tüzün** — Hayatta kalmak, mevcudiyetinin devamlılığını sağlamak; her canlının en temel içgüdüsüdür. Canlılardaki bu temel içgüdünün en sistemli uygulayıcısı olan insan, öncelikle kendisi dışındaki, türlerin alanını daraltıyor veya yok ediyor. Kendi soyut ve somut alanını haddinden fazla genişleten insan, toplam alanın sınırları belli ve sabit olduğundan toplum denen yapı içerisinde bu genişlemeyi diğer insanların soyut ve somut alanını daraltıyor olmasına borçludur. Bu, birbirleri ile ilişkili ve birbirlerine bağlı elemanlar kendi içlerinde yer değiştirseler dahi sabit olan gerçeklerden biridir. Daralan-daraltılan, daralmaya devam eden alanların toplamının oluşturduğu yapı, bütününde genişlese de zaten dar olan alanlar ya darlıklarını muhafaza etmeye devam ediyor ya da daha da daralıyor. Bu elemanların oluşturdukları yapının geldiği nokta ise, aldatıcı-yanıltıcı büyüklüğüne rağmen genişleyen bir dar alan oluşu.

Fiziki yaşam alanı olan dar bir oda ya da yatay olarak genişlemesinin yanında dikey olarak da genişleyen onlarca milyonluk devasa, dar şehirler, geniş ama adeta yığılmış bir biçimde ve yavaş ilerleyen araçlar ile dolup taşan otoyollar, uzaklıkları ortadan kaldıran kısıtlı bir gerçekliğe sahip ve etki alanı gitgide genişleyen yeni iletişim biçimleri, bedenin tüketen ve tüketilen bir nesne halini alması ve bireylerin kendi doğalarına uygun şekilde yaşamaları gereken arzu veya tutkuyu sunulmuş şablonların sınırları dahilinde yaşıyor olmaları, varoluş amacı insanı doğanın koşullarında korumak olan kıyafetlerin kimlik, statü ve erk göstergesi hatta tahakküm aracı halini alması soyut ve somut alanın daralışının geçit töreninde ön saflarda yer alan göstergeleridir.

Hafriyat & Hafriyat-Karaköy

www.hafriyatkarakoy.com
Necatibey Caddesi No:79 Karaköy/İstanbul

Üyeler: **Murat Akagündüz, Banu Birecikligil, Antonio Cosentino, Fulya Çetin, Nazim Dikbaş, Extrastruggle[B], Tan Cemal Genç, Hakan Gürsoytrak, Mustafa Pancar[B], Neriman Polat, Nalan Yırtmaç**

Sanatçı Grubu: Hafriyat

Hafriyat on yıldır beraber sergiler açan bir grup sanatçının oluşturduğu ortak bir zemin ve düşünce alanıdır. Galerici, sanatçı, koleksiyoncu ve izleyiciden oluşan katı, steril, tutucu, ticari ve akademik sanat ortamının kapalı çeperinden sıyrılma çabasıdır. Hafriyat, gündelik yaşamda her gün görmekten önemsizleştiği ya da hakikaten ötekileştirildiği için kenara atılmış olana baktı ve onunla empati kurdu. Bunu da sokağa ve alt kültüre bakmak olarak tarif etti. Kente bakış ya da kentli olmak tanımı ile imgenin çevreselliği kavramlarını geliştirdi; bilim adamı olmasa da başından beri Hafriyat'ın her zaman sosyolojik bir duyarlılığı oldu.

İstanbul'da yaşayan sanatçılardan oluşan grup, Türkiye'deki ve haliyle İstanbul'daki modernleşme projesinin trajik ve ironik tezahürleriyle ilgilenmektedir. Bir yandan Batı merkezli evrensel kültürle kesişen, bir yandan da kendi kimlik sorunlarına odaklanan bir yerellik önerisinin olabilirliği üzerinedir.

Hafriyat kimsenin diğeri üzerine iktidar kurmadığı, sözlerin açık açık söylendiği ve tartışıldığı bir ortam oldu ve kenarda köşede kalmış sözlerini içine atmış, işlerini atölyelerin köşesinde üst üste yığılmış öbekler olmaktan çıkarıp, Hafriyat içinde sergilenebildiği, sansürün olmadığı, sözün niteliğinin öncelikli tema olarak konuşulduğu atmosferi sınırlı olanakları ile oluşturdu.

Hafriyat bugüne kadar biri yurtdışında olmak üzere toplam 15 grup sergisi gerçekleştirdi, bu sergilere eşlik eden metinler kaleme aldı, sergilerini ve genel anlamda bağımsız sanatçı girişimi olarak deneyimlerini konu alan söyleşi ve panellere katıldı, bir yıl boyunca Birgün Gazetesinde çizerlik yaptı ve 2 kitap yayımladı.

Mekân: Hafriyat-Karaköy

Hafriyat, 2007 yılında uzun zamandan beri istediği ve üzerinde durduğu bir projeyi gerçekleştirdi ve kendi mekanını açtı. 1 Mayıs 2007'de bir Hafriyat sergisiyle açılan 11 yılın sultanı Hafriyat Karaköy, bağımsız bir sanat mekanı, bir 'çeşitli sanatlar alemi' olarak yeni bir ifade ve uygulama alanı oldu. Açıldığı tarihten bu yana Hafriyat Karaköy, 7 sergi projesinde değişik kuşak, eğilim ve deneyimlere sahip 160 kadar sanatçı, yazar ve çizerin kendini ifade ettiği bir düzlem oldu.

Hafriyat Karaköy'ün amacı, Hafriyat'ın veya üyelerinin sergilerini açmaktan çok, kurumsal (ve resmi) sergileme mekanlarında yer bulma ihtimali neredeyse olmayan, bu mekanları istemeyen veya bir sergi salonunda yaptıklarını sergileyebileceğini bile bilmeyen sanatçılara ve gruplara bu imkanı tanımak. Hafriyat Karaköy'de bugüne kadar açılan sergiler ve İstanbulmap gibi projeler etrafında gerçekleştirilen toplantılar; mekanın farklı kesimlerden ve ülkenin ve dünyanın farklı yerlerinden sanatçılar, sosyal bilimciler, inisiyatifler, sivil toplum örgütlenmeleri ve çeşitli yaş grupları ve çevrelerden bir izleyici topluluğunun buluşma ve görüşme yeri olduğunu ve bu haretketliliğin doğurganlığının genişleyerek devam edeceğini gösteriyor.

Hafriyat Karaköy gibi bir mekanı yönetmek beraberinde belli masrafları getiriyor. Önceki dönemde maddi olarak daha serbest olan Hafriyat, Hafriyat Karaköy'ün açılmasıyla beraber maddi destekçilere ihtiyaç duydu. Grubun üyelerinin aylık verdiği aidatın yanı sıra, Hafriyat'ı takip eden ve katkıda bulunmak isteyen çeşitli destekçilerin (eczane, restoran, gece klubü, prodüksiyon şirketi gibi alternatif destekçilerden söz ediyoruz) katkılarıyla Hafriyat Karaköy bağımsızlığını sürdürüyor.

Sergilenen Proje: ALLAH KORKUSU AFİŞLERİ SERGİSİ

Katılımcılar (51 sanatçı): **Ahmet Basar, Ahmet Güntan, Aren Selvioğlu, Aybeniz Esen, Bahar Onan, Barış Akbaş, Baysan Yüksel, Burçak Beşlioğlu, Bülent Erkmen, Cem Akar, Defne Önen, Deniz Örnek, Duygu Beykal, Elif Yalçınkaya, Emre Senan, Erkin Gören, Esma Suna Erdogan, Evrensel Belgin, Extramücadele, Ferhat Özgür, Fethi İzan, Bürkan Özkan, Genco Gülan, Gökhan Burhan, Gözen, Hazavuzu, Hakan Akçura, Hakan Gürsoytrak, Haluk Tuncay, Hüsniye İzan, Işıl Döneray, İç Mihrak, İrfan Önürmen, Juan Botella Lucas, Kaan Tanman, Linda Herzog, Mehmet Ali Türkmen, Murat Basol, Murat Lafçı, Murat Turan, Ömer Ozan Erdogan, Özlem Ölçer, Gülay Evrenos, Salih Bora, Sadık Karamustafa, Seda Sirem, Serkan Tunç, Seyran Deniz, Tunç Topçuoğlu, Uğurcan Ataoğlu, Ulaş Eryavuz, Zeynep Özatalay**

ALLAH KORKUSU AFİŞ SERGİSİ, 10 Kasım 2007 tarihinde Hafriyat Karaköy'de açıldı. Sergi, insanlık tarihi boyunca her türlü iktidar odağını, bu odakların çeşitli iletişim yöntemleriyle ürettiği, beslediği, itaatin en önemli araçlarından biri olarak hizaya girmemizi sağlayan korku duygusunu ele alan afişleri bir araya getiriyor.

Sergiye katılan çok sayıda grafiker, tasarımcı, ressam, çizer ve yazar Allah Korkusuna: Bireysel olarak vicdanın sesi, Kul'un yaradandan korkusu anlamında Allah korkusu, toplumsal olarak hızla muhafazakarlaşan ve daha milliyetçi bir köşeye sıkışan uluslarda Allah korkusu, küçülen dünya ve global ekonomi içinde Allah korkusu ve Allah korkusuna direnme mekanizmaları gibi farklı boyutlardan yaklaşıyor.

Kurye

www.courier video.blogspot.com
www.kuryevideo.org

Kurye Video Organizasyonu

Üyeler: **Irmak Arkman[B], Ceren Arkman[B], Mert Şahbaz[B].** Organizasyon, günümüzde her an her yerde ulaşılabilen ve sürekli dolaşıma sahip olan görüntüye taraf olup, küratör ve galeri sisteminin öngördüğü seçici ve seçilen olma durumuna karşı bir duruş geliştirdi. *Kurye Video Organizasyonu*, arşiv sistemiyle çalışır. Yani sadece etkinlik zamanı konsepte bağlı işleri bir defa kullanmak yerine, her tarzdan, içerikten ve her coğrafyadan videolara kapısını açmış, arşivciliği ve videoların içeriklerine göre etkinlikler düzenlemeyi amaç edinirken, ajans görevi de üstlenmiştir. Şu ana kadar 32 ülkeden arşivine dahil etmiş olduğu sanatçı sayısı 250, video sayısı ise 620'ye ulaşmıştır ve her geçen gün yeni videolar eklenmektedir. Kurye; uluslararası festivaller, film seçkileri, sergi ve web sergileri, konser mekanlarında görsel etkinlikler ve görsel-işitsel performanslar düzenler.

Üç senedir Kargart Video Festivalleri'ni düzenleyen organizasyon, bu sene uluslararası video festivali düzenlemeye kendi adı altında Aksanat, Bilgi Üniversitesi ve Santralistanbul'da devam etmeye karar vermiştir. *Kurye Uluslararası Video Festivali*'nin temel amacı, çağdaş sanatın odak noktasında olan video ve yeni medyaya vurgu yaparak, İstanbul'u dünya çapında cazip bir festival merkezi haline getirmektir.

Her sene videonun belli tarzlarına ağırlık veren festival, aynı zamanda belli ülkeler ve farklı uluslararası video festivallerini konuk etmektedir. Workshop, seminer, panel gibi yan etkinliklerle genişleyen etkinliğin bu seneki onur konuğu Stelarc, performans konuğu Mulleras, panel başlığı "Beden ve Teknoloji"ler ve workshopları Çek Animasyonları olarak belirlenmiştir.

2009–2010 senesinde Kurye'nin diğer planları arasında: uluslararası video exchange festivalleri yapma; düzenli olarak video, yeni medya, performans, arşivcilik ve sanat yönetimi üzerine seminerler organize etmek; kamuya açık bir arşiv mekanı yapmak ve bienal zamanı gerçekleşen Taking Action sergisini kamusal alanda geliştirmek yer almaktadır.

Sergilenen Proje – *video gösterimi her gün 12:00 – 19:00*

Katılımcılar **Bengisu Bayrak, Candaş Şişman, Deniz Kader, Denizcan Yüzgül, GER GER, Digimind, Ece Kalabak, Gözde İlkin, Gök-han Okur, Mert Öztekin, Neriman Polat, Onur Sentürk, Mert Kizilay, Ozan Adam, Sena Basöz, Ali İbrahim Öcal, Şinaşi Güneş, Neşe Dijlay Akbaş, Lokman Dogmus, Erkan Esenoğlu, Swamm, Kinki Texas, Thorsten Fleisch, Funda Özgünaydın, Astrid Rieger**

Kurye, İstanbul Off Spaces sergisi için arşivinde bulunan Türk ve Alman sanatçıların video çalışmalarına yer verecek ve sergi alanında belirlenen saatlerde gösterilecek bir video gösterimi hazırlayacaktır.

Masa Projesi

www.masabout.blogspot.com

Üyeler: **Önder Özengi[B], Vahit Tuna[B], Sinem Kurultay** — Özel olarak hazırlanmış bir masayı sergi mekanı olarak kullanan Masa projesi çalışmalarını şöyle tanımlıyor: "İddiali olmayan –büyük sahnelerde beylik oyunlar göstermeyen– düzenin peşinden koşan sanat ve ortamını tamamen dışa iten –tüm fazlalıklardan arındırıp sanatçıya kendi başına bir alan açan– bir ortam, uzam olarak Masa herkese açık!"

Masa hakkında

Önder Özengi: Vahit, 2006 yılında Erinç Seymen sergisi ile Masa sanat hayatımıza resmen girdi. Bunun biraz daha gerisine gidebilir misin? Bu fikir nereden çıktı ve gerçekleştirirken kimlerle işbirliği yaptın.

Vahit Tuna: Kişisel inisiyatif almak birincil önceliğiydi Masa'nın, bunun sonucu olarak ben-ofis-sanat üretimi üçgeninde, paylaşım –yeni alan açma– bağımsızlık üçgeniyle üstüste koyulma suretiyle bu proje başlamış oldu. Daha sonrasının organikleştirilmesi ve doğal bir sürece eklemlenmesi gerekiyordu. Sanat dediğimiz o homojen tanımın kırılması üzerine, fildişi kulelerinden indirilmesine yönelik bir çaba olarak da okuyabiliriz bunu. Kırılacak yeni çatlaklara ve bu çatlaklarda oluşacak sızıntılara ve o sızanların tekrar tekrar bağımsız göletler oluşturmasına kadar gidebilecek bir eylem. Var olan ve öğretilmeye çalışılan, sanatın büyük sistemlere ait olma olgusunu kırma üzerine, deneyimlemeye ve alegoriye açık yeni anlatımlar ve sergileme olanakları yaratma edimi. Sebebsiz yere sanat üretme ihtiyacını karşılama, ve bu ihtiyacı desteklemeye yönelik bir inisiyatif alma süreci. Sonuna kadar bağımsız, sonuna kadar sistemle entegre sorunu yaşayacak bir oluşum fikriyle oluştu Masa.

ÖÖ: Masa 16 sergi yaptı bugüne kadar, gerçekleşen projeler dışında gerçekleşemeyen ve gelen ilginç önerilerden bahsedelim istersen. Şener Özmen'in rakı içelim önerisini hatırlıyorum. Başka nasıl proje önerileri geldi gerçekleşmeyen iptal edilen?

VT: Ciddiyetle gelen her türlü proje gerçekleşti, Masa'ya ben de bir şey koyayım diyip bunun arkasında duran işler sergilendi, yoksa bir şeylerin geyiğini yapma anlamında çok proje üretildi ... Tabi burada Masa'nın hareketini gerçekleştirme isteği serginin sanatçısına ait, biz sadece destek olmaya çalışıyoruz, bu yüzden kamusal alana taşma isteklerinde kimi zaman sorunlar yaşanabiliyor.

ÖÖ: 2008 Nisan ayından itibaren Masa'ya beni de dahil ettin. Bu inisiyatifi paylaşmanı nedeni neydi. Bir tıkanıklık mı yoksa bir açılım olanağı mı?

VT: Masayı benim tasarlamış ve üretimini gerçekleştirmiş olmam sahibi olmam anlamına gelmiyor, aynı sergilerinin işleyişinde olduğu gibi, Masa'nın sergileri, işleyişi doğal bir süreçte ilerliyor, organik bir yapı gibi, bunun içinde eklemlenerek büyümesi daha işlevsel olacaktır. Kamusal alan pratiklerini olduğunca öğrenerek, alanı açmak için bu tür genişlemelere ihtiyacımız var. Çünkü kamusal alan dediğimiz şey de organik bir yapı, gelişkenliğini dikkate almak gerekiyor. Tıkanıklık olduğu ortada ama bu hani bildiğimiz türden tıkanıklık değil; hani üretim çoktur; mesela 80'lerde olduğu gibi –piyasa bunu karşılamaz– bir şey değil, buradaki tıkanıklık devlet –kamusal alan– sanat izleyicisi arasında, aslında bu tıkanıklıktan çok bir olgu halinde.

ÖÖ: Gelecek projelerden bahsedelim istersen. Bekleyen Masa kitabı, Berlin Masa, İspanya'da da başka bir Masa planlanıyor. Ne demek sence bunlar. Alternatif bir sergi mekanının ithal replikaları olmalarının ötesinde.

VT: Her serginin dökümantasyonunu tutmaya çalıştık, konuşmalarını, işler üzerine yazılanların belleğini, bunun amacı bu dökümanları bir kitap haline getirebilmekti, umarım gereken kaynağı bulduğumuzda gerçekleştirebilir bir hale geleceğiz. Masa'nın başka merkezlerde üretilmesi heyecan verici. Küçük ölçekte şeyler de dikkat çekici olabiliyormuş, devasa kurumsallığın yanında mütevazi hoşgörü alanı, bence işlevselliğini arttırarak çoğalacak.

—

VT: Bugün çağdaş sanat'ta eksik olan ne Önder?

ÖÖ: Bence eleştiri yok. Bu etraftaki enerjinin kendini kontrolsüzce dışa vurmasına cesaret veriyor ki bu üretimin artışına neden olması açısından iyi bir şey. Ama diğer taraftan üretimin içeriğinin boşalmasına kavramların ve fikirlerin başka disiplinlerle kurduğu ve kuracağı olası ilişkilerin daha başlangıçta eğreti durmasına neden oluyor.

VT: Lokalde inisiyatif almak ne kadar çağdaş?

ÖÖ: Bence bu lokale vurgu artık burada ve şimdi olanı kavramaktaki baş rolünü kaybetti. Yerel ve evrensel arasında gelip giden, içeri ve dışarısının bulanıklaşan ayrımında, aldığımız inisiyatifin ölçeği o kadar belirgin değil. Bir inisiyatif olarak Masa'yı düşündüğümüzde yerel ölçekte mi yoksa daha büyük bir coğrafi ölçekte mi varolduğunu söylemek zor. İstanbul'daki mekanlarda dolaşıyor ama sanatçıları ve onların ilgilendikleri meseleler sadece lokalin ekseninde değil.

Masa 2009 Haziran

Sergilenen Proje: POLİS – Isabel Schmiga

POLİS – Bir objenin ya da fikrin şekil değiştirme potansiyeli Isabel Schmiga'yı büyüler; ve sonrasında Schmiga bu potansiyeli detaylıca inceler ve gerçek ya da mecazi şekilde açığa çıkarır. İşlerinin birçoğunda kravatlar, yapraklar, bilyeler ve çatallar gibi var olan objeler ya da baskı imgeler ve diyagramlar kendilerinin yeni ve kavramsal açıdan daha karmaşık hallerine dönüşürler. Ama POLİS isimli işinde Schmiga'nın başlangıç noktası aşırı derecede kendine has bir amblemdir: zaten sosyal ve politik anlamlarla yüklü bir tasarlanmış imgelem kompozisyonu olan Türk Polis rozeti.

POLİS adlı işinde Schmiga'nın yarattığı haliyle bu rozet aşırı derecede tekinsiz bir önerme sunar. Orijinal tasarımın üzerine amblemin oyma rölyefini yerleştirerek Schmiga rozetin kurukafaya benzer tüyler ürpertici şekline dikkat çeker: kurukafanın dış hatları zaten rozetin şeklini oluşturan yukarıdan görülen simetrik polis şapkası şekli ile belirlenmiştir; çift kartal nişanı bir bıyık formu oluşturur; ay-yıldız motifi ise meşum bir üçüncü göz. Alman ressam Hans Holbein'ın 1533 tarihli The Ambassadors (Büyükelçiler) resminde olduğu gibi burada da katmanlı betimleme sanki anamorfik perspektifte sunulmuştur ve sadece belirli bir açıdan bakıldığında anlaşılır hal alır. Kesikler ortaya çıktığında ve derinlikleri bir miktar gölge yarattığında mükemmel bir kurukafa ortaya çıkar. Bu kamuflajlı haliyle rozet, tıpkı süslediği polis gibi, bir koruma havasıyla bir korku göndermesini bir araya getirir.

Schmiga birkaç ay İstanbul'da bir polis karakolunun karşısında yaşadıktan sonra bu otoriter ambleme karşı bir saplantı geliştirir.

Ona göre, kurukafa figürü rozetin şeklinde ve detaylarında her zaman mevcuttu ve onun rölyef baskısı her tarafta gördüğü bu imgeye cevaben yapıldı.

Bu rozet Türkiye'de her yerde görülebilir –polis üniformalarının yanı sıra polis araçlarında ve istasyonlarında da bulunur; bu nedenle Schmiga'nın işinde bu amblemin ortaya çıkması kısmen gerçek hayatta her gün karşısına çıkmasıyla ilgilidir. Schmiga için bu amblem, diğer herhangi bir obje gibi, alıp kendi kişisel düşüncelerine göre şeklini değiştirmeye müsaitti. Bu nedenle, Schmiga'nın POLİS isimli eseri her ne kadar Türkiye'de polisin varlığı, tavrı ve zaman zaman orantısız güç kullanımı hakkındaki medyada da dile getirilen kaygılara ve grup psikolojisi ve milliyetçiliğin yarattığı gerginliklerden kaynaklanan genel bir çelişki ve gariplik havasına gönderme yapsa da, aynı zamanda, rozetin şekli ve tasarımının yarattığı bir görsel kaymaya verilen basit bir cevaptır.

Daha sonra, başka işaret ve sembolleri amblemi yorumlayışına daha bariz şekilde entegre etmek için Schmiga bu kaymayı zorlar. Kurukafanın ağzını çift-kartal motifi ile aynı hizaya getirerek milliyetçiliğin başka bir ifadesini, erkeklerin bıyık bırakmasının tercih edilmesini, görsel olarak tekrarlar. Üçüncü gözü Türkiye'nin bayrağı oluşturur; bu hem Ulusal iradenin her şeyin üzerindeki varlığına gönderme yapar hem de İslam ve Osmanlı imparatorluğuna. Bu çağrışımlar bütünü bilginin gözü, irade kontrolü ya da bir inanç sistemi olarak okunabilir ki bunların hepsi Türkiye'nin bugünkü siyasal durumuyla gayet alakalı meseleleridir.

Sergilendiğinde POLİS, rahatça birbirine dayalı şekilde tüm bir duvar boyunca uzanan rölyef fotoğraflardan oluşur. Sergilenen çerçeveli imgelerin sayısı asla beşin

daralan, sergi görünümü

Hakan Akçura. Poster (detay), İsimsiz 2007. (Extramücadele'nin Hafriyat-Karaköy'de organize ettiği ALLAH KORKUSU afiş sergisinden)

Kurye Video Organizasyonu logosu

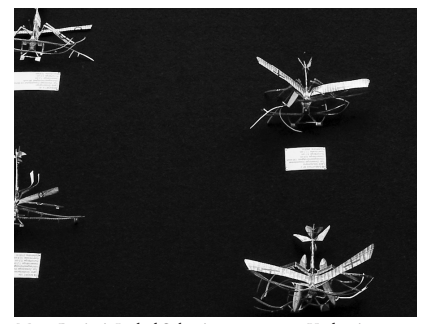
Masa Projesi, Isabel Schmiga, BANDITS. Yerleştirme

altına düşmez ve bu İstanbul'da, özellikle de İstiklal Caddesi civarında, polislerin her zaman grup halinde dolaşmasına gönderme yapar. Burada polisler neredeyse her zaman en az üç kişilik ama çoğunlukla beş ya da daha fazla kişilik gruplar halinde bulunur. Gösterilerde ya da önceden duyurulan olaylarda polis gerekli gördüğünde ise, polislerin sayısı sözüm ona korudukları ama aslında kontrol etmeyi bekledikleri kalabalıklardan daha fazladır. Basel'de, Schmiga'nın von Bartha Garage'daki sergisinde 60 adet rozet hafifçe düzensiz bir çizgi üzerine yerleştirilmişti ve bu hem polis gücünün üyelerinin her birine tanınan cılız bireyselik hakkına, hem de sayılarda ve sürtüşme beklentisinde hissedilen gerginliğe gönderme yapıyordu. Bu kadar çok sayıda ve bu kadar güçlü şekilde karşımıza çıkan kurukafalar aynı zamanda, şehrin bugünkü ortamında pek de görülmedik bir şey olmayan, göz yaşartıcı gazın sıkılması ya da sıkılma ihtimali öncesinde polisler tarafından erkenden giyilen gaz maskelerini de hatırlatır.

Yani Schmiga'nın işi pek çok nedenle ve pek çok düzeyde, bu rozetin yakınında yaşayanlar için bir deja vu duygusu uyandırır. Schmiga için kurukafa zaten her zaman orada olduğundan, artık onun eserini deneyimleyenler için de her zaman orada olacaktır. Basit bir görsel eylem ile Schmiga halk ve onun bu polis işaretiyle karşılaşması arasında yeni bir ilişki belirlemiştir. Daha önemlisi, Schmiga'nın bu eseri, hepimizi toplumun günlük hayatımızda güç ve kontrol formlarını kabullenme derecesi hakkında genel anlamda düşünmeye yüreklendirir.

November Paynter, *Direktör, Sanatçı Emeklilik Ortaklığı, Dubai*

Nomad & upgrade!İstanbul

www.nomad-tv.net
www.nomad-tv.net/upgradeİstanbul

Grup Nomad

Üyeler: **Basak Şenova[B], Emre Erkal, Erhan Muratoğlu, Hakan Guleryuz, Funda Şenova.** — Nomad farklı disiplinler üzerinden dijital sanat alanında gelişen deneysel oluşumları incelemeyi ve bu alanda yeni kalıplar üretmeyi amaçlayan İstanbul merkezli bir dernektir. Disiplinlerarası doğası gereği, sanatçılar, tasarımcılar, küratörler, mimarlar ve mühendislerden oluşan bir çekirdek kadroya sahip olan Nomad, çeşitli düzlemlerde ve farklı coğrafyalarda sanatçılar için teknik ve teorik altyapı sağlamaktadır. Nomad'ın süregelen projeleriyle dijital sanat üzerinden kurduğu üretim ağı, hem Türkiye'de hem de diğer coğrafyalarda bağlar oluşturmaya yöneliktir. Bu projelerin temel amacı, yeni bilgi kaynaklarına ulaşılabilirliği olanaklı kılan, üretken bir iletişim kanalı oluşturmaktır. Nomad, 2002 yılından beri pek çok uluslararası ve yerli festival, sergi, performans, multimedya etkinliği, deneysel film gösterimleri, konuşma, panel düzenlemiş ve yayın yapmıştır.

Network: upgrade!İstanbul

"upgrade!İstanbul" yeni medya sanatçılarını, akademisyenleri, küratörleri ve dijital kültürün diğer aktörlerini ayda bir buluşturmayı hedefleyen toplantılardan oluşmaktadır. Nomad tarafından düzenlenen The upgrade!İstanbul toplantıları ve etkinlikleri santralistanbul 'da gerçekleşmektedir. Bu toplantılar dizgesiyle, yeni projelerin tanıltılmasına olanak sağlayarak, digital kültür içinde diyaloglar ve işbirliği olanakları sunması hedeflenmiştir.

Sergilenen Proje: *Yerleştirme*
MYPOCKET, **Burak Arıkan**
www.turbulence.org/Works/mypocket/
www.burak-Arıkan.com

The Upgrade!İstanbul Berlin'de Burak Arıkan'ın MYPOCKET *(Cebim)* projesini sunuyor: Bu proje, sanatçının günlük banka hareketlerindeki önemli paternleri izleyip ortaya çıkarak, kişisel finansal kayıtlarını dünyaya açar. İnsanlar bu kayıtları normalde gizli tutarlar. Oysa finansal kurumlar güvenirliliğimizi ölçmek amacıyla sürekli olarak bunları analiz ederler. Sanatçının iki yıllık harcama geçmişi, gelecekteki harcamalarını öngörmek üzere özel bir yazılım ile analiz edilir; bu öngörüler bazen de gelecekteki seçimlerini belirleyerek, hem sanatçının hem de yazılımın birbirine uyum sağladığı bir sistem yaratır. Günümüzün teknokültürel ortamından yola çıkan MYPOCKET *(Cebim)*, yaşayan fiziksel/dijital bir işleme karma bir arayüz getirir.

New York ve İstanbul'da yaşayan sanatçı ve araştırmacı Burak Arıkan (Türkiye/ABD), makinaların ve insanların etkileşimiyle gelişen internet tabanlı sistemler yaratır. Çalışmaları, internet ortamındaki kültürel sürdürülebilirlikten, finans, siyaset ve işgücüne kadar çok farklı hususları sorgular. Baskı, animasyon, yazılım, elektronik ve fiziksel malzemeler gibi çeşitli ortamları kullanarak, bu sistemlerden alınma anları internet üzerinden ve mekanda gösterir. İşleri uluslararası pek çok yerde gösterilen Arıkan, MIT Medya Laboratuarı'nda John Maeda'nın yönettiği Physical Language Workshop'da master derecesini tamamladı. MIT'deyken dijital ve elektronik ağlı ortamlarda sanatçıları ve tasarımcıları destekleyecek altyapılar geliştirme üzerine çalıştı. MIT'den önce Amerika ve Türkiye'de bilgi mimarı ve görsel tasarımcı olarak çalıştı. 2004 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü'nden yüksek lisans, ve 2001 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği bölümünden lisans dereceleri aldı. Arıkan, Prix Ars Electronica Digital Communities (Linz) ve Amber Jeneratif Sanatlar Vakfı'nın (İstanbul) danışma kurullarında yer almaktadır.

Oda Projesi
(Oda Projesi & Nadin Reschke)

www.odaprojesi.org

Oda Projesi

Oda Projesi İstanbul bazlı bir sanatçı topluluğudur; **Seçil Yersel[B], Özge Açıkkol[B]** ve **Güneş Savaş[B]** üçlüsünün ortaklıklarını 2000 senesinde bir sanat projesine dönüştürmesi ile ortaya çıkmıştır. Projenin üyeleri 1997'de tanışır ve ortak bir daire kiralayarak stüdyo olarak kullanmaya karar verirler. Başlangıçtaki niyetleri bu olmasa da, Galata'da kiraladıkları daire zaman içinde çok amaçlı bir özel ve kamusal alana dönüşür. 2000–2005 seneleri arasında grup bu mahallede çalışır ve yurtdışında pek çok proje ve etkinliğe davet edilir. Mahallede gerçekleşen mutenalaşma süreci nedeniyle mekanlarını terk etmek zorunda kalan grup şu an için gezgin ve yeni mekan imkanları hakkında düşünmekte. Oda Projesi her projede yeni araçlar ve stratejilerle çalışır; "komşularla" ve farklı disiplinlerden insanlarla birlikte posterler, reklamlar, hikayeler, kartpostallar, gazeteler üretir, yerel bir radyo kanalında yayın yapar, bir minibüste çalışır... Şehir olarak İstanbul'un proje ve grubun geliştirdiği taktikler üzerinde büyük etkisi vardır.

Nadin Reschke
(www.nadinreschke.de)

(*1975, Bernburg an der Saale) toplumsal yapı ve sosyal bağlar hakkındaki katılımcı projeler üzerinde çalışır. İletişim için süreçler ve ortamlar yaratmak yaptığı işlerde önemli bir rol oynar. Çizim ve elişi tekniklerini, mesela nakışı, video ve işitsel işlerle birleştirir ve böylece doğrudan değiş tokuşa dayanan ve çoğunlukla çoklu eser sahipliğiyle sonuçlanan bir çalışma metodu geliştirir.

Oda Projesi und Nadin Reschke 2004 senesinden bu yana pek çok projede birlikte çalıştılar. 2004 senesinde „so far so good" İstanbul'da gerçekleşti. Nadin Reschke 18 ay boyunca 14 ülkede seyahat etti; bu süreçte kaldığı çadırı yolculuk esnasında tanıştığı insanların yardımıyla sürekli geliştirdi ve güzelleştirdi. İstanbul'da Oda Projesi mahalleden insanları çadıra nakış işlemek ve Galata'daki hayatlarıyla ilgili sorunları konuşmak için davet etti. 2008 senesinde Oda Projesi ve Nadin Reschke Hamburg Wilhelmsburg'da ortak bir çalışma gerçekleştirdi. „15x75 Hingucken Weggucken" projesinin başlangıç noktası bir duvardı ve proje mahallede kamusal alan ve komünel hayat hakkında sorular ortaya attı. Sahada insanlarla doğrudan bağlantı kurarak Hamburg Wilhelmsdorf ve Kirchdorf'da dört merkezi noktada çalıştılar ve bu ve benzeri sorulara cevap aradılar. Daha önceki projelerinde olduğu gibi sanatçılar belirli mekanlarda iletişim süreçleri başlatmayı ve büyüyen ve küçülen ilişkiler geliştirmeyi hedefliyordu. Mahalle kavgaları gibi küçük meseleler kadar mutenalaşma ve sonuçları gibi küresel meseleler de su yüzüne çıktı. (*Detay* www.15x75m-hinguckenweggucken.blogspot.com)

Sergilenen Proje: TONGUE*

Bir **Oda Projesi** (İstanbul) ve **Nadine Reschke** (Berlin) projesi. Kamusal alanda gerçekleşecek proje *beyond belonging:translokal* festivali kapsamında devam edecektir. 1 – 21 Kasım 2009.

(*Detay* www.ballhausnunynstrasse.de)

DİL lisan ile ilgili bir projedir. Bir lisan kursunun sıradan formu alınıp lisanın günlük hayatta nasıl kullanıldığına bakmak için kullanılırsa ne olur? DİL projesi, bizim için ve tüm katılımcılar için dilin kullanımını tartışabileceğimiz ve birbirimizden bir şeyler öğrenebileceğimiz geniş ve çeşitli bir tablo oluşturmaya çalışır. Katılımcıların melez dilinin öğrenilme ve öğretilme sürecinde öğretmen ve öğrenci arasındaki roller her an değişebilir. Dil günlük ilişkilerimizi nasıl şekillendirir? Dilin egemen kullanımı nedir; kullanmak için nasıl kelimeler seçeriz? Dil toplumda dahiliyet ve dışlanma mekanlarını tanımlama gücüne sahiptir.

Projenin odağı 'dil balonu' olarak tabir ettiğimiz Kreuzberg'dir. Bu balon formu farklı dillerin buluşma noktası olarak düşünülebilir. Başlangıç noktası olarak 'Babil Kulesi'ni –tüm dillerin birbirinden ayrı ve bağımsız olarak var olduğu bir yeri– almak yerine DİL Projesi bunun ötesine geçer ve sorar: başlangıç noktası olarak grupların dillerini değil, günlük hayatta bireylerin kullandığı dilleri alarak yeni bir dil nasıl yaratılabilir?

Kreuzberg farklı mekanların bir karışımıdır; sakinleri tarafından yaratılmış bir mekandır. Bir brikolaj ya da şehrin orta yerinde olası bir mekansal balon olabilir. Dil alanında bu yaratılmış mekanın –Kreuzberg– bir karşılığını bulabilir miyiz? William S. Burroughs "dil uzaydan gelmiş bir virüstür" der; 1986'da Laurie Anderson ekler: "Bu nedenle adını duymayı yüzünü görmeye tercih ederim."

xurban_collective

http://www.xurban.net/

Üyeler: **Ahmet Atif Akin, Güven İncirlioğlu[B], Hakan Topal[B], Mahir M. Yavuz.** — Güven İncirlioğlu (d. 1960) ve Hakan Topal (d. 1972) tarafından 2000 yılında kurulmuştur. Sanat ve siyasete adanmış, kolektif bir online çalışma olan xurban, sanat yapıtının üretim ve dağıtım yollarının değişmesi gerektiğini öngörmüş, sanatçı kültü ve mülkiyet gibi bağımlılıkların teknolojik araçlar ve sanal ilişkiler ile çözülmesini amaçlamıştır. Çalışmalarını küresel ağ'da da kurgulayan, kuramsal/siyasal tartışmaları ve sanat yapıtlarını yüreklendirmek/kışkırtmak amacı taşıyan xurban, internet ortamı ile galerinin fiziksel mekânı arasındaki geçişleri, uyum ve uyumsuzlukları ve diğer olasılıkları araştıran işler üretmektedir. Oluşum, özellikle İstanbul-New York arasındaki veri akışını dönüştürerek internetin merkezi olmayan ortamına iade etmek, bu kurguların sanat mekânlarındaki yansımalarını çözmek ve galerinin küresel ağa bir model olarak nasıl taşınabileceğini araştırmaktadır.

TEKLİF EDİLMİŞ, ANGAJE OLMAMIŞ (xurban_collective, 2009)

Almanya'yı Uluslararası Venedik Bienali'nde temsil edecek olan İngiliz sanatçı Liam Gillick'e Şubat 2009'da önerilmiş olan bu xurban_collective teklifi, Venedik-Giardini'deki Alman pavyonunun bir uzantısı olarak tasarlandı. Öneri, haziran ayında başlayan bienal döneminde pavyonun etrafında bir peyzaj projesi uygulamayı ve yakın çevreyi dönüştürmeyi içeriyordu. Bitki ve çiçeklerin Anadolu'dan getirilmesi ve yerinde dikilmesi, bunun yanında da mimari bir savunma yapısına ait izlerin pavyonu koruyacak şekilde uygulanması planlandı. Böylelikle uzun zamandır Türkler ve AByi ilgilendiren sınırlar, dışlama ve hibridleşmeler gibi konuların sorgulanması hedeflendi. Liam Gillick'in Almanya pavyonundaki işine müdahale etmeyi düşünmeyen, olsa olsa bahçevanlığa soyunan xurban ekibi, sanatçı ile şahsen bağlantıya geçip yapıcı fikir alışverişinde bulunduysa da, bizim de vakıf olamadığımız bir dizi nedenden dolayı teklif kabul görmedi. Sonuçta xurban_collective bu (ve benzeri) özel durumun belgelenmesi ve sergilenebilmesi için "Teklif Edilmiş, Angaje Olmamış" başlıklı bir kategori oluşturdu

* *tr.:* dil

bir
Kunstraum Kreuzberg / Bethanien
projesi

Hauptstadtkulturfonds desteği ile gerçekleştirilmiştir.

Konsept ve organisazyon:
Stéphane Bauer ve **Sencer Vardarman**

TONGUE projesi
Institut für Auslandsbeziehungen (ifa) tarafından desteklenmiştir

BE A DREAM! / BİR RÜYA OL!
projesi
Projektfonds Kulturelle Bildung Berlin
desteği ile ve,
PwC-Stiftung
ve **Kulturprojekte Berlin GmbH**
desteklediği
Kunstraum Kreuzberg / Bethanien
ve **Kurt-Löwenstein-Schule**
arasında yürütülen Zoom Ortaklığı katkısı ile gerçekleştirilmiştir.

Yayın Bilgileri

Kunstraum Kreuzberg/Bethanien *tarafından yayınlanmıştır.*
Redaksiyon: Sencer Vardarman ve Stéphane Bauer (yayın sorumlusu)
Çeviriler: Tuncay Kulaoğlu (tr–de), Stefanie Retterbush (de–en), Ceren Arkman (tr–en)

Aksi belirtilmedikçe fotografların *yayın hakları* adı geçen gruba aittir.

Kunstraum Kreuzberg/Bethanien
Mariannenplatz 2
10997 Berlin
t (030) 90 298-1455
f -1453
e bethanien@kunstraumkreuzberg.de
w kunstraumkreuzberg.de

Yönetmen: Stéphane Bauer
t (030) 90 298-1455
Proje ekibi: Meike Dölp, Jan Herrmann, Juliane Ritzel, Magdalena Beger
Basın ilişkisi: SIEBENGRÜNDE – Büro für Kommunikation, Sabine Froese
Web tasarım: Sencer Vardarman
Basım tasarımı: form und sinn

w berlinerpool.de/istanbul-off-spaces

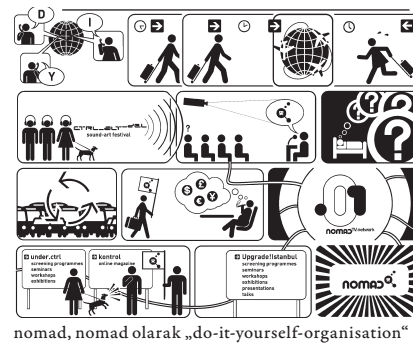

nomad, nomad olarak „do-it-yourself-organisation"

Oda Projesi & Nadin Reschke, İSİMSİZ, Fotoğraf (detay)